

Allemaal beestjes

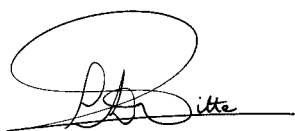
Biodiversiteit | Tentoonstelling Schoon Volk | Wooninfopunten |
KinderHoogdagen | Uitvinderslab | Koeboswandeling | Fietsknooppuntennetwerk

Beste Vlaams-Brabanders,

Puur natuur, daar verlangen mensen vandaag vaak naar. Het nog zuivere, ongeschondene, waar planten en dieren hun natuurlijke gang kunnen gaan. Waar alle soorten beestjes krioelen in de humus of hun weg zoeken tussen struiken, grassen en gewassen. Waar u zich kunt blijven verwonderen over de oneindige variatie en rijkdom van het natuurlijk leven.

Is dat nog wel te vinden in Vlaams-Brabant? Onze provincie is toch zo vol gebouwd, meer nog dan elders in België of de buurlanden? Dat klopt, 18,7% van het Vlaams-Brabants grondgebied is bebouwd, tegenover 17,8% in Vlaanderen. En toch zijn er nog veel groene gebieden in Vlaams-Brabant. We hebben zelfs iets meer bossen en merkwaardige landschappen dan gemiddeld in Vlaanderen.

Die natuur willen we als provinciebestuur koesteren en verder ontwikkelen. Met steun van de provincie werden de voorbije tien jaar 2500 hectare natuurgebied aangekocht. We steunen natuurverenigingen in hun zorg voor de natuurgebieden. We zorgen dat kinderen de natuur kunnen leren waarderen en beheren. En we willen ieder laten kennismaken met die enorme verscheidenheid in dieren- en plantenrijk. Over onze band met de natuur kunt u van alles opsteken in dit nummer.

Lodewijk DE WITTE
provinciegouverneur, namens de deputatie

inno

De Vlaamse Brabander

april 2010 | nr. 34

Versijnt 7 keer per jaar.

Een uitgave van de Informatiedienst van de provincie Vlaams-Brabant in opdracht van de deputatie.

Realisatie en vormgeving
EDISON, www.edison.be

Fotografie

Coverfoto: Regionaal Landschap Groene Corridor

Carl Vandervoort
Jos Verhoog
Dominic Verhulst
Lander Loecx

Verantwoordelijke uitgever

Marc Collier - provinciegriffier
Provincieplein 1, 3010 Leuven

Redactie

Provincie Vlaams-Brabant
Informatiedienst
Provincieplein 1, 3010 Leuven
tel. 016-26 70 00 • fax 016-26 71 68
e-mail: info@vlaamsbrabant.be
www.vlaamsbrabant.be

De gegevens worden verwerkt in overeenstemming met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

VRAAG VAN DE LEZER

Hebt u een vraag voor de provincie?
info@vlaamsbrabant.be
016-26 70 00

4 Inzet voor de natuur

Gedeputeerde Jean-Pol Olbrechts neemt ons mee de natuur in. 'Weet u dat maar liefst een derde van alle planten- en diersoorten bedreigd is?', vraagt hij. De provinciale campagne rond biodiversiteit komt dan ook niets te vroeg.

22 mei
Dag van de
Biodiversiteit

6 Over akkervogels en woudaapjes

Ramo, Jesse en Avelino bestuderen het verrassend dierenleven in het bezoekerscentrum van Het Vinne. Overal in de provincie zetten vrijwilligers en natuurliefhebbers zich enthousiast in om de natuur ook voor deze jonge generatie een handje te helpen. U kunt uw steentje bijdragen door de leefgebieden van onze koestersoorten in stand te houden. Hoe doet u dat? Laat u inspireren door enkele voorbeelden.

14 De geheimen van het Koebos

Mysterieuze planten en zeldzame diertjes, het Koebos in Pellenberg geeft zijn geheimen prijs. Wandel met ons mee door dit hoogste natuurgebied van het Hageland. Doe mee met de wedstrijd en win de wandelbox Noord-Hageland met de tien mooiste natuurwandelingen van deze streek, goed voor 160 km wandelplezier.

Biodiversiteit

- 4 Interview met Jean-Pol Olbrechts
- 6 Pajottenland - akkervogels
- 7 Hageland - bruine vuurvinders
- 8 Het Vinne - woudaapjes
- 9 De Groene Corridor - hoogstamboomgaardenproject

Diversiteit en gelijke kansen

- 10 Tentoonstelling Schoon Volk

Wonen

- 11 Wooninfopunt in uw buurt

Cultuur

- 12 De KinderHoogDagen komen eraan

Economie

- 13 FabLab: een lab voor uitvinders

Toerisme

- 14 Koeboswandeling
- 15 Fietsknooppuntennetwerk compleet
- 15 Wedstrijd

JE HEBT MEER BUREN DAN JE DENKT

Meer biodiversiteit op school?

'Als we onze kinderen vandaag leren over biodiversiteit en het milieu, werken we mee aan de wereld van morgen', vindt lerares Annemie Dermine (51). 'Kan de provincie me daarbij helpen?' Annemie geeft les aan de derde graad in Basisschool Pee & Nel in Leuven.

Antwoord van de provincie

Inderdaad, scholen sparen geen moeite om de leerlingen bewust te maken van de natuur om hen heen. Er is vaak een eigen moestuin waar de kinderen zelf streekgroenten telen. Insecten vinden een thuis in een heus dierenhotel van afvalmateriaal en geregeld staat er een spannende les over natuur en milieu op het programma. Juf Annemie en andere leerkrachten staan daarbij zeker niet alleen.

De provincie Vlaams-Brabant heeft een uitgebreid educatief aanbod voor scholen, leerkrachten en jeugdbegeleiders. Wil de school zelf een natuurproject uitwerken? Dan kan ze rekenen op een provinciale subsidie tot maximaal 5000 euro per jaar in het kader van het project *Millieuzorg op School* (MOS). U hoeft als leerkracht of begeleider niet onvoorbereid aan de slag. De provincie en MOS bieden allerlei vormingsmomenten aan.

Zoek het niet ver. Breek eens uit de klas en ga op natuuronderzoek in de buurt van de school. De gratis natuuruitlenkoffers – waaronder het spannend natuurspel van de provincie – bevatten alle materiaal en zijn ook geschikt voor jeugdbewegingen. Elke secundaire school kan

bovendien de tentoonstelling *Klimaatcasino* gratis lenen, een interactieve expo die jongeren bewustmaakt van de klimaatproblematiek.

En waar kan natuureducatie beter dan in de natuur zelf? Elk provinciedomein heeft een boeiend aanbod. U kunt er het wriemelend insectenleven in de poel of de wereld van de honingbij ontdekken, het weer ontleden en zo veel meer. Er is voor elke leeftijd wat wils. Via het project *Educatief Natuurbeheer* kunnen kinderen zelf de handen uit de mouwen steken in een natuurgebied in hun buurt.

Meer info:

www.vlaamsbrabant.be/nme, 016-26 72 44, nme@vlaamsbrabant.be

Jean-Pol Olbrechts: 'Biodiversiteit verdient onze aandacht'

Meer buren dan u denkt

Gedeputeerde Jean-Pol Olbrechts geniet zichtbaar van de winterwandeling aan de oever van de Maalbeek in Grimbergen. Een kleurrijke ijsvogel vliegt op en strijkt even verder neer aan de waterkant. Een perfecte aanzet voor een babbel over biodiversiteit.

Want biodiversiteit, daar zult u dit jaar nog veel meer over horen. De provincie start een heuse biodiversiteitscampagne. 'Biodiversiteit? Dat is de verscheidenheid van het leven op onze planeet. De planten, dieren, zwammen, micro-organismen en de leefgemeenschappen of -gebieden waarin ze leven', legt Jean-Pol Olbrechts uit.

Wat houdt deze campagne rond biodiversiteit in?

'Weet u dat maar liefst een derde van alle planten- en diersoorten in Vlaanderen met verdwijnen bedreigd is? Ook in onze provincie hebben veel dieren en planten het moeilijk omdat hun leefgebied stilaan verdwijnt. Enkele voorbeelden: de veldleeuwerik, ijsvogel, kamsalamander, sleedoornpage, het vliegend hert en ga maar door. We hebben nu samen met een team van natuurexperts een

lijst opgesteld van tweehonderd bedreigde planten en dieren. Voor elke gemeente hebben we bovendien een overzicht gemaakt van de leefgebieden die er te vinden zijn. Samen met de gemeentebesturen, de regionale landenschappen en lokale verenigingen plaatsen we de bedreigde soorten of koesterburen in de kijker. Er volgt een mediacampagne, er komen straataffiches en acties zoals een rondreizende tentoonstelling.

'Een derde van alle planten- en diersoorten is met verdwijnen bedreigd'

Twaalf leefgebieden

Benieuwd naar welke koestersoorten er in uw buurt wonen? Elk dier en elke plant heeft een eigen leefgebied waar het zich thuis voelt. Natuurexperts vonden in onze provincie twaalf voorname leefgebieden. De provincie geeft het voorbeeld en kiest voor elk van die leefgebieden een koesterbuur. Op de achterkant van deze Vlaamse Brabander ziet u ze afgebeeld.

Leefgebieden	Koesterburen
Waterlopen	ijsvogel
Poelen, plassen en moerassen	kamsalamander
Akkers	geelgors
Bermen en verstoorde gronden	vroedmeesterpad
Graslanden	bosorchis
Ruigten en struwelen	heggeranklieveheersbeestje
Heide	veldkrekel
Hagen en houtkanten	sleedoornpage
Bossen	vliegend hert
Broekbossen	rode kelkzwam
Parklandschap en bomenrijen	eikelmuis
Urbaan gebied	huiswaluw

Tegen 2014 moet elke inwoner van Vlaams-Brabant weten welke diertjes en planten zijn buurt uniek maken. U hebt veel meer burens dan u denkt.'

Hoe kunnen de inwoners van Vlaams-Brabant zelf de handen uit de mouwen steken?

'Iedereen kan helpen om het leefgebied van onze koestersoorten in stand te houden. Door zelf de juiste inheemse flora in uw tuin aan te planten bijvoorbeeld, of door met uw wijkorganisatie na te denken over het groenbeheer in uw woonbuurt. Hebt u een goed idee? Vertel het dan aan uw gemeentebestuur. De provincie verbindt zich ertoe om initiatieven onder de aandacht te plaatsen. Alle beetjes helpen en op de volgende bladzijden van dit nummer vindt u enkele inspirerende voorbeelden. Hou ook de activiteitenkalender op www.koesterburen.be in de gaten.'

Waarom trekt de provincie de kar?

'Als iedere vereniging of gemeente op eigen houtje actie onderneemt, komen we niet goed vooruit. De leefgebieden van de

bedreigde soorten eindigen niet aan de gemeentegrenzen, zelfs niet aan de provinciegrenzen. Binnen haar grenzen heeft de provincie een overkoepelende aanpak ontwikkeld.'

Waarom start deze campagne nu?

'Het jaar 2010 is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot het Jaar van de Biodiversiteit. Verdient biodiversiteit onze aandacht? Zeker en vast. Ik zei al dat een derde van de dieren en planten in Vlaanderen bedreigd is. Dat komt omdat steeds meer natuur verdwijnt, er meer vervuiling en versnippering is, inheemse soorten de inheemse fauna en flora verdringen, enzovoort. Het verlies aan biodiversiteit is – naast de klimaatverandering –

het belangrijkste ecologisch thema. Tijdens de wereldtop van 2002 in Johannesburg hebben de regeringsleiders 2010 als datum vooropgesteld om het tij te keren. Europa wil nog verdergaan en het uitsterven van dieren- en plantensoorten een volledige halt toeroepen.

Ook de provincie draagt haar steentje bij. De biodiversiteit verbeteren staat ingeschreven in ons provinciaal milieubeleidsplan. Bovendien hebben we een samenwerkingsovereenkomst gesloten met het Vlaamse Gewest waarbij we ons ertoe verbinden om het verlies aan biodiversiteit te stoppen en de gemeenten te ondersteunen als zij zich inspinnen voor lokale biodiversiteit. Deze campagne doet dat.'

INFO

Dienst leefmilieu
016-26 72 82
koesterburen@vlaamsbrabant.be
www.koesterburen.be
Beleidsverantwoordelijke: Jean-Pol Olbrechts

Wanneer hebt u nog een bruine vuurvlieder door de lucht zien dartelen? Of het prachtige lied van de veldleeuwerik gehoord? Al eens een kamsalamander in een pool gezien? Veel dieren en planten hebben het moeilijk om te overleven. De biodiversiteit kan best wat steun gebruiken en ook u kunt daarbij helpen. Loop met ons mee langs enkele inspirerende voorbeelden in verschillende leefgebieden.

 Akkerland

In de bres voor de akkervogels

Hoog boven de velden in Herne zingt een veldleeuwerik. 'Kijk, hoe langzaam hij klimt', zegt Alwin Loeckx terwijl hij zijn verrekijker scherpstelt. Het vogeltje fladdert hoger en hoger. Plots stopt het lied en de leeuwerik duikt naar beneden. 'Het bakent zijn territorium af', weet Alwin. 'Dat is goed nieuws. Weer een akkervogel die zich hier opnieuw nestelt.'

Alwin is projectmedewerker bij het Regionaal Landschap Zenne, Zuun & Zoniën. Samen met collega's Koen De Rijck en Daisy Bonnewijn speurt hij naar akkervogels. 'Op twintig jaar tijd is vijftien procent van de veldleeuweriken verdwenen. Andere akkervogels doen het evenmin goed. Wanneer hebt u nog een gele kwikstaart, een geelgors of een kwartel zien broeden? Schaalvergroting en efficiëntere productiemethoden in de landbouw bedreigen typische kleinschalige landschapselementen zoals streekeigen haagkanten waar de diertjes zich thuis voelen. Er blijft bovendien onvoldoende graan op de velden staan als wintervoedsel. Dat willen we verhelpen.'

Het Regionaal Landschap startte samen met acht gemeenten en met de steun van

Putter

Gele kwikstaart

‘Op twintig jaar tijd verdween 95% van onze veldleeuweriken. Alle hens aan dek voor onze boerennatuur!’

*Alwin Loeckx,
Regionaal Landschap
Zenne, Zuun & Zoniën*

de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse overheid een heus akkervogelproject. De gemeenten Bever, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Roosdaal, Sint-Pieters-Leeuw en Ternat adopteerden elk een vogel.

Een leeuwerik aan de lijn

U vindt de diertjes in deze gemeenten op de meest onverwachte plekken. Al eens het wachtmuziekje van de telefooncentrale van het gemeentehuis in Herne gehoord? In plaats van een deuntje krijgt u het gezang van de veldleeuwerik te horen. In Ternat kunt u een patrijzenbrood kopen. De schoolkinderen van Sint-Pieters-Leeuw hebben allemaal een brooddoos

met een Kievit op. Er zijn educatieve mappen, straatposters en veel meer. Zo kent elke inwoner intussen ‘zijn’ akkervogel wel.

‘Na de sensibilisatie is het tijd voor actie want iedereen kan helpen het tij te keren.’ Alwin toont als voorbeeld een fraaie weide in Sint-Pieters-Leeuw. Een haag van meidoorn, sleedoorn, hazelaar en hondsroos bakent het hoge gras af. Vanuit een strook graan vol akkerbloemen vliegen enkele vogels op. ‘Deze strook zorgt voor insecten in de zomer en graantjes in de winter. Voedsel voor een heel jaar dus. U ziet, met enkele doordachte ingrepen verandert ook uw tuin of buurt in een levendige thuis voor vogels.’

Vorbewouden voor vogels

Ook landbouwers helpen graag mee. Al veertien landbouwers lieten afgelopen winter een strook graan aan de rand van het veld staan. ‘Dat was goed voor in totaal zeven hectare graan ‘vorbewouden voor akkervogels’. En nog eens dertig landbouwers willen dit jaar meehelpen’, glundert Daisy. ‘Hoe weten we of onze acties effect hebben? Dankzij onze vogelwerkgroep. We leiden enthousiaste vrijwilligers op en veertig ervan gaan geregeld op pad, op speurtocht naar geelgorzen, putters, kwartels, gele kwikstaarten, patrijzen en andere akkervogels.’

Bermen en verstoorde gronden

Hoop voor de bruine vuurvlinder

BRUINE VUURVLINDER

In Begijnendijk, aan de andere kant van de provincie, telt Wouter Vanreusel van Natuurlandpunt Studie de bruine vuurvlinders. ‘Het goede nieuws? Ze zijn er weer’, lacht hij. ‘We dachten een hele tijd dat het diertje uitgestorven was in Vlaanderen. Toevallig werd het in 1990 gespot in Aarschot. De jaren nadien liepen er meldingen binnen maar na 1997 werd het weer stil.’

Toen de soort in 2004 en 2005 toch opnieuw opdook in Betekom, schoten de

natuurvrienden in actie. ‘In opdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos en de provincie Vlaams-Brabant brachten we de verspreiding in kaart. Het minder goede nieuws dan? Tot nu toe is dit de enige plek in Vlaanderen waar het diertje nog overleeft.’

Liever wild dan strak

Het is geen toeval dat de vlinder Begijnendijk kiest als leefgebied. ‘De rups van de bruine vuurvlinder nestelt op veldzuring maar alleen op stikstofarme plantjes’,

Foto: Ilf Jacobs

foto: Koen Berwaerts

bron: Wouter Vanreusel

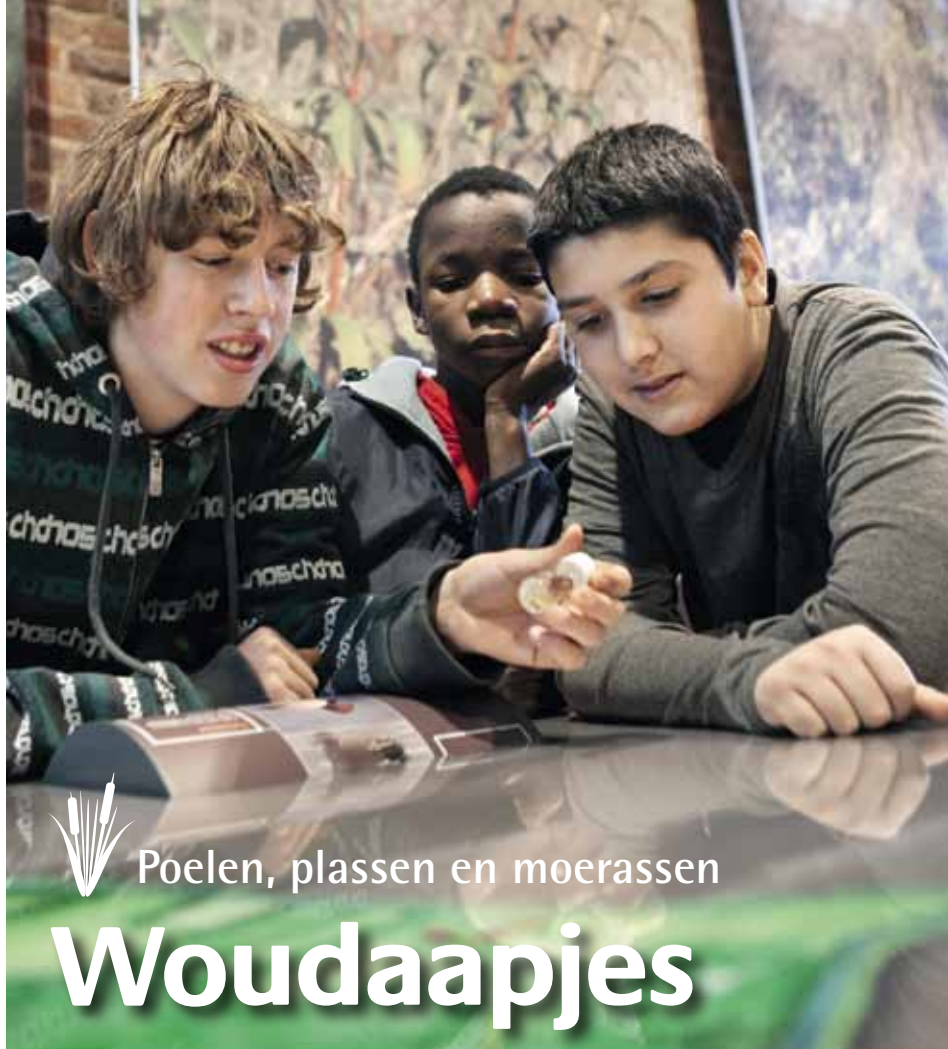
foto: Ilf Jacobs

*'We waanden de bruine
vuurvlinder uitgestorven.
Vorig jaar telden we
er opnieuw 81'*

Wouter Vanreusel,
Natuurpunt

weet Wouter. 'Die groeien in voedselarme graslanden. Hier in Begijnendijk en de dorpen in de buurt zijn er nog veel kleine akkerlanden die niet meer intensief bewerkt worden. Natuurpunt, Begijnendijk, Agentschap voor Natuur en Bos en het Regionaal Landschap Noord-Hageland steunen de eigenaars financieel en proberen zo de bruine vuurvlinder te helpen. Wie zijn grasland niet bemest en op de juiste momenten maait, kan rekenen op een subsidie van maximaal 450 euro per hectare.' De formule werkt. Samen met het domein Meetshoven en de natuurgebieden Papendel en Balenberg telt het leefgebied van de vlinder nu al meer dan 25 hectare aan voedselarm grasland.

Het diertje voelt zich hier meer en meer thuis. In 2009 telde Natuurpunt 81 vlinders op 34 verschillende percelen. 'Er is hoop dat we de vlinder kunnen redden van uitsterven', vertelt Wouter. 'Maar het is een gedeelde verantwoordelijkheid van natuurverenigingen, overheden, u en ik. Een strakke grasmat in uw tuin is geen aangename thuis voor vlinders. Laat hier en daar het gras wat langer staan, plant een inheemse haag of richt wilde hoekjes in. U hoeft dan niet lang te wachten of er fladderen vrolijk heel wat kleurrijke vlindertjes rond.'

Poelen, plassen en moerassen

Woudaapjes

in Het Vinne

WOUDAAPJE

In Provinciedomein Het Vinne in Zoutleeuw buigen Jesse, Avelino en Ramo zich over een proefbokaaltje. 'Wat is dit?', vraagt Avelino zich af. 'Een kever?' Gids Liesbet weet het wel. 'Het is een libel-larve. In Het Vinne wonen meer libelsoorten dan waar ook in Vlaanderen. Maar ook veel andere diersoorten. Weten jullie dat hier zelfs woudaapjes wonen?' De leerlingen van de Gemeenschapsschool Zonnegroen reppen zich naar buiten om die aapjes te

ontdekken. 'Kijk maar eens daar, tussen het riet', zegt Liesbet en ze reikt haar verrekijker aan. Jesse zucht teleurgesteld. 'Neen hoor, alleen maar een vogel.' Nochtans is het woudaapje wel echt een vogel, een uiterst zeldzame reigersoort die zich thuis voelt in Het Vinne, net als de roerdomp, de geoorde fuut en andere opmerkelijke watervogels.

Het is amper te geloven dat Het Vinne zes jaar geleden een populierenbos was. Het oorspronkelijk meer werd 170 jaar geleden drooggelegd en het gebied werd

'Het Vinne is een pleisterplaats voor veel dieren die met uitsterven bedreigd zijn'

Stef Stegen,
beheerder Provincie-
domein Het Vinne

ingepalmd door landbouw. Later werd het een populierenplantage en pas in 2004 werden de bemalingspompen stilgelegd. Vandaag is het een uiterst waardevol natuurgebied, een pleisterplaats voor veel met uitsterven bedreigde diersoorten.

Iedereen welkom

De dieren worden niet angstvallig afgeschermd, integendeel zelfs. U kunt de kostbare natuur echt beleven in Het Vinne. 'Iedereen is van harte welkom', vertelt beheerder Stef Stegen. 'Natuur- en milieueducatie is ons paradepaardje. Een

ploeg van 23 enthousiaste vrijwilligers staat te trappelen om u te laten kennismaken met dit boeiend natuurparadijs. Geen saaie rondleidingen, maar interactieve opdrachten voor jong en oud. U kunt als echte wetenschapper het leven in het water onderzoeken, een zoektocht door het domein doen, met behulp van een gps-toestel een heuse schat vinden, en veel meer.'

Ook al bruist het van de biodiversiteit in Het Vinne, het nieuwe leven is nog pril en in volle ontwikkeling. De provincie werkt aan een natuurbeheerplan dat de rijke natuur in het domein de volgende decennia moet sturen en veiligstellen. 'Daarin staan maatregelen die bedreigde diersoorten meer kansen moeten geven. Zo komen er poelen waar de kamsalamander zich zeker zal nestelen. We willen ook hagen aanplanten als trekzone voor de vleermuizen in het gebied. Deze diertjes zoeken lijnen in het landschap als oriëntatiepunt. Met dergelijke maatregelen stellen we de toekomst van veel bedreigde diersoorten veilig.'

■ INFO

Dienst leefmilieu - 016-26 72 82
koesterburen@vlaamsbrabant.be
Regionaal Landschap Zenne, Zuun & Zoniën:
www.rlzzz.be
Regionaal Landschap Noord-Hageland: www.rlnh.be
Vlinderwerkgroep Natuurpunt:
www.vlinderwerkgroep.be
Het Vinne: www.vlaamsbrabant.be/zoutleeuw
Regionaal Landschap Groene Corridor: www.rlgc.be
Beleidsverantwoordelijke Leefmilieu: Jean-Pol Olbrechts
Beleidsverantwoordelijke Provinciedomein Het Vinne:
Walter Zelderloo

Parklandschap en bomenrijen

Een boomgaard bo(o)mvol leven

Midden vorige eeuw telde ons land niet minder dan 73.000 hectare hoogstamboomgaarden. Vooral in de dorpen van Vlaams-Brabant waren ze talrijk. 'De landen tuinbouwers vonden in Brussel een kapitaalkrachtig koperspubliek', weet Brecht Vermote van het Regionaal Landschap Groene Corridor. 'In de tweede helft van vorige eeuw schakelden de telers stilaan over op meer rendabele laagstambomen. Begin jaren zeventig voerde de Europese Unie zelfs een premie uit aan wie zijn hoogstambomen rooide. Op korte tijd verdwenen er toen heel wat lokale, unieke fruitrassen en veel dieren verloren hun leefgebied.'

Dankzij de inzet van het Regionaal Landschap Groene Corridor is de hoogstamboomgaard hier vandaag aan een opleving toe. Het werkgebied strekt zich uit van Asse, Grimbergen, Kapelle-op-den-Bos, Londerzeel, Meise, Merchtem, Opwijk, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wemmel, Zaventem en Zemst. Woont u hier en hebt u een oude hoogstamboomgaard die u in ere wilt herstellen? Dan maakt het Regionaal Landschap er samen met u werk

van. 'Wij planten de bomen aan zodat het opnieuw een florerende boomgaard wordt', vertelt Brecht. 'De kosten worden netjes gedeeld. Dat kan dankzij de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse overheid. Na vier plantseizoenen hebben we al 1248 nieuwe hoogstamfruitbomen geplant.'

'Hoogstamboomgaarden zijn dan wel economisch gezien niet langer interessant, het is een stukje erfgoed en een bron van leven dat we graag koesteren. Samen met kleine bossen, hagen en houtkanten zijn boomgaarden een geliefde plek voor de eikelmuis. Vleermuizen zoals de franjestaart, de watervleermuis en de grootoorvleermuis maken dankbaar gebruik van een holle stam. U vindt er gegarandeerd vogels als de kleine bonte specht, de steenuil, de boomkruiper en tientallen insectensoorten.'

Een gezonde boomgaard inrichten? Op www.rlgc.be vindt u de tien geboden voor een ecologisch interessante hoogstamboomgaard.

foto: RLGC vzw-Simonne Donies

Schoon Volk

Een tentoonstelling over uiterlijk
Tot 22 april in het provinciehuis in Leuven

Man en vrouw, jong en oud, groot en klein, hetero en holebi, blank en zwart. Iedereen is anders, maar anders dan wie? Heeft uw uiterlijk invloed op uw persoonlijke ontplooiing? Bepaalt het uw kansen in de maatschappij? Hoe kijkt u naar uzelf en naar anderen?

Dertig heel verschillende mensen geven hun mening over deze leuke maar soms ook moeilijke thema's. De gratis tentoonstelling Schoon Volk toont aan de hand van haar videogetuigenissen en foto's hoe ons uiterlijk ons leven bepaalt, of net niet.

Laat u gratis rondleiden (vanaf vijf personen) of neem deel aan een originele workshop.

- 17 april - Plant een vlag tegen racisme. Voor begeleiders van (jeugd)groepen.
- 23 en 24 april - Stadswandeling: maken kleren de man?
- Volgens afspraak - Moskeebezoek, werken rond discriminatie, Afrikaanse batik, afrokapsels, Ethiopische juwelen maken, hennaschilderen.

www.vlaamsbrabant.be/schoonvolk

WEDSTRIJD

Win een DNA-analyse

Wist u dat u de geschiedenis van uw voorouders kunt nagaan aan de hand van uw DNA? Zo'n 60.000 jaar geleden verlieten groepjes mensen Afrika en reisden de hele wereld rond. Per groep ontwikkelden ze unieke genetische kenmerken die tot vandaag te vinden zijn in ons DNA.

Benieuwd naar de omzwervingen van uw voorvaders en hoe u in Vlaams-Brabant bent terechtgekomen? Bezoek dan de tentoonstelling Schoon Volk, vul het wedstrijdformulier in en maak kans op een DNA-analyse.

Vijftien bekende Vlaams-Brabanders zoals Elodie Ouedraogo, Goedele Liekens, Trui Moerkerke, Phara de Aguirre en Guy Swinnen deden het u voor en lieten hun DNA onderzoeken. Benieuwd? Kijk na 25 april 2010 op www.vlaamsbrabant.be/schoonvolk.

INFO

Dienst diversiteit en gelijke kansen
016-26 73 99
pric@vlaamsbrabant.be
www.vlaamsbrabant.be/schoonvolk
Beleidsverantwoordelijke: Karin Jtroflée

BIBLIOTHEEK
TWEEBRONNEN

STAD ANTWERPEN

Met steun van de
Vlaamse overheid

foto: Koen Broos

Ontdek het Wooninfopunt in uw buurt

Gaat u bouwen of verbouwen? Benieuwd naar de tegemoetkomingen? Op zoek naar een sociale koopwoning? Een vraag over uw huurcontract? Het Wooninfopunt heeft antwoorden op al uw vragen over wonen. U vindt er wellicht eentje in uw buurt.

Voor kleine gemeenten is het een zware kost om een woonconsulent aan te stellen. Daarom werken die gemeenten samen aan een lokaal woonbeleid. Er zijn negen dergelijke projecten in Vlaams-Brabant die 36 van de 65 gemeenten omvatten. In elk van deze gemeenten is er een Wooninfopunt opgestart. Op een vaste locatie en tijdstip wacht een consulent u op om al uw woonvragen te beantwoorden. De provincie Vlaams-Brabant ondersteunt deze initiatieven en betaalt 25 procent van de loonkosten. Ook de Vlaamse overheid past bij.

Dus aarzel niet als u hulp nodig hebt om de juiste premie aan te vragen, als u uw woning wilt aanpassen of een huurgeschil wilt oplossen. De woonconsulent is er om u te helpen. Is er geen Wooninfopunt of Woonwinkel in uw gemeente? Dan kunt u natuurlijk altijd terecht op het gemeentehuis en/of OCMW.

■ INFO

Dienst wonen

016-26 73 39

wonen@vlaamsbrabant.be

www.vlaamsbrabant.be/wonen

Beleidsverantwoordelijke:

Jean-Pol Olbrechts

Wilt u weten waar en wanneer de woonconsulent in uw gemeente zetelt? Neem dan contact op met het woonproject van uw regio.

Woonproject Pajottenland
Kammeersweg 2, 1570 Galmaarden
054-34 32 62
maria.urbina@woonwinkelpajottenland.be
www.woonwinkelpajottenland.be

Regionaal Woonbeleid Noord-Pajottenland
Opperstraat 31, 1770 Liedekerke
053-64 55 57
leen.deraedt@liedekerke.be

Regionaal Woonbeleid Noord-West Brabant
Brusselsesteenweg 617, 1731 Zellik
0498-36 87 66
geert.defeyter@haviland.be

Regionaal Woonbeleid Regio Noord
Brusselsesteenweg 617, 1731 Zellik
0486-65 39 85
henk.souffriau@haviland.be

Regionaal Woonbeleid Vilvoorde-Machelen
Grote Markt, 1800 Vilvoorde
02-255 46 08
tim.romeys@vilvoorde.be

Het Glazen Huis
Justus Lipsiusplein 9, 3090 Overijse
02-785 34 72
martine.adams@overijse.be

Woonproject IGO Leuven
Sint-Truidensesteenweg 26, 3300 Tienen
016-29 85 45
chris.depape@igo-leuven.be
www.igo.be/wooninfopunten/

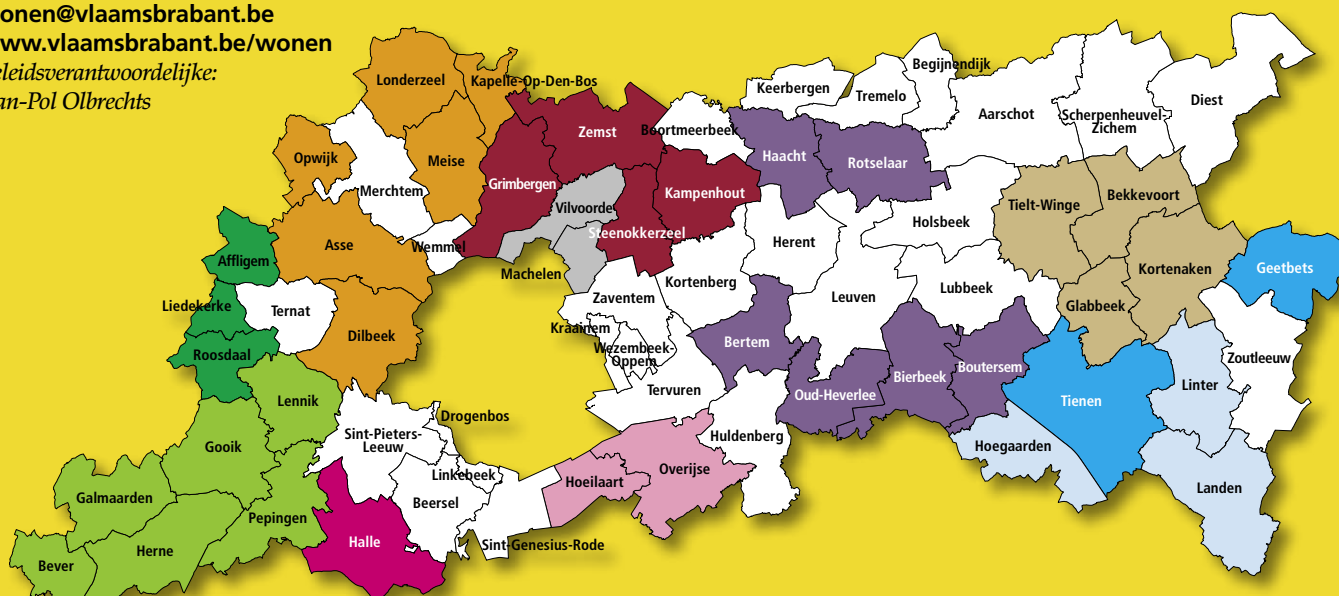
Hartje Hageland
Oudepastoriestraat 22, 3390 Tiel-Winge
016-53 66 96
liliane.vanhelden@hartjehageland.be

Beter Wonen aan de Gete
Stationsstraat 29a, 3400 Landen
011-69 05 45
katja.calsyn@beterwonenaandegete.be
www.beterwonenaandegete.be

De Woonwinkel vzw
Vierde Lansierslaan 26, 3300 Tienen
016-82 34 33
info@woonwinkel-tienen.be

Halse woonwinkel
Vanden Eekhoudstraat 11, 1500 Halle
02-361 50 91
ineke.brems@ocmwhalle.be
www.ocmwhalle.be

Alle andere gemeenten in het wit kunnen terecht op het gemeentehuis of OCMW.

De KinderHoogDagen maken u cultureluurs!

- 18 april:** Gooik
- 9 mei:** Kortenaeken
- 27 juni:** Kraainem
- 3 juli:** Zemst
- 19 september:** Scherpenheuvel-Zichem
- 3 oktober:** Kortenberg
- 10 oktober:** Galmaarden
- 17 oktober:** Grimbergen
- 24 oktober:** Tienen
- 7 november:** Kapelle-op-den-Bos
- 14 november:** Overijse
- 28 november:** Bierbeek

Hebt u zin in een spannende theatervoorstelling op kindermaat? Willen uw kinderen een leuke workshop volgen of schaterlachen met de gekste straatanimatie? Kom dan naar de KinderHoogDag. Een bruisende dag vol kunstige en wervelende activiteiten voor kinderen tussen drie en twaalf jaar. U ontdekt met het hele gezin dat cultuur helemaal niet saai is en ook in uw buurt kan.

In elk dorp of elke stad is de KinderHoogDag anders. Lokale cultuur- en jeugdwerkinitiatieven werken telkens het leukste programma uit. Laat u verrassen door wat ze allemaal in petto hebben.

■ INFO

Jeugddienst

016-26 76 87

jeugddienst@vlaamsbrabant.be

www.kinderhoogdag.be

Beleidsverantwoordelijke: Elke Zelderloo

‘Zou het niet super zijn als er een laboratorium bestaat waar u zomaar kunt binnenwandelen en iets kunt uitvinden? Een idee letterlijk vormgeven zonder dat u daarvoor een professor moet zijn? ‘Wees dan welkom in het FabLab’, grinnikt Marc Lambaerts. ‘Waar uw ideeën werkelijkheid worden!’

Aan de slag in uw eigen uitvindingslab

‘Heeft u ook al eens gedacht: ‘Dat zouden ze nog moeten uitvinden’? Wel, hier in het FabLab kunt u gewoon zelf aan de slag’, vertelt FabLab-manager Marc Lambaerts enthousiast. Het *Fabrication Laboratorium* in de gebouwen van het departement Werktuigkunde van de K.U.Leuven is uitgerust met de modernste apparatuur om elk idee tastbaar te maken.

Maak uw eigen model

Een 3D-plotter, bijvoorbeeld. ‘Een printer, maar dan driedimensionaal’, legt Marc uit. ‘Ideaal als u wilt zien hoe uw uitvinding er echt uitziet. U tekent het model uit met de hulp van een computerprogramma en de plotter maakt meteen het ontwerp in kunststof. Geen dure spuitgietmodellen, geen lange wachttijden, alleen een druk op de knop.’

U vindt er nog veel meer gebruiksvriendelijke toestellen: een freesmachine, lasercutter, snijplotter, enzovoort. ‘Het klinkt moeilijk, maar alle machines zijn computergestuurd en zeer eenvoudig te bedienen. De combinatie van deze toestellen zorgt

ervoor dat u in het FabLab bijna alles kunt maken in hout en kunststoffen. Uitvindingen zoals het papiermaatje en de sliplift van de televisiereeks *De Bedenkers* kunnen perfect hier gemaakt worden.’

Smaakmaker

De formule is nieuw in ons land maar het succes is wereldwijd beproefd. In India ontwikkelden arme boeren een eigen melkstester wat hen veel geld bespaart. In Boston ontdekten jongeren uit een achterbuurt de technologie als een opstapje naar een goede baan en een beter leven. ‘Hier in dé kennisregio van het land is het FabLab een smaakmaker voor de boeiende wereld van technologie’, weet Marc. ‘Iedereen is welkom maar in de eerste plaats richten we ons op middelbare scholen en studenten van de Associatie K.U.Leuven. Met de hulp van de stad Leuven bereiken we ook kansengroepen uit de sociale economie.’

Daar werkt de provincie Vlaams-Brabant graag aan mee. De provincie schrijft elk jaar 250.000 euro in op de begroting voor

projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van Vlaams-Brabant als kennisregio. Zo wil ze Vlaams-Brabant als kennisregio versterken en uitbouwen, innovatie bevorderen en extra tewerkstellingsplaatsen creëren. Het FabLab kan rekenen op een provinciale subsidie van 169.000 euro.

‘Deze steun geeft ons een kickstart’, vertelt professor Bert Lauwers, promotor van het FabLab. ‘Op lange termijn willen we het FabLab laten uitgroeien tot een zelfstandig laboratorium van betekenis. En wie de smaak te pakken heeft en zich nog meer wil verdiepen in technologie, kan langskomen op het Departement Werktuigkunde van de K.U.Leuven voor nog meer geavanceerde apparatuur.’ Het project is een samenwerking tussen de provincie, K.U.Leuven, Groep T, de stad Leuven, RVO Society en i-propeller.

INFO

www.fablab-leuven.be

Dienst economie

016-26 72 90

economie@vlaamsbrabant.be

Beleidsverantwoordelijke: Jean-Pol Olbrechts

De **geheimen** van het **Koebos**

Conservator bij Natuurpunt Marc Artois duwt voorzichtig een tak opzij. 'Kijk daar', zegt hij, bijna fluisterend. 'Deze plant groeide hier al toen er nog dinosauriërs waren!' Het Koebos geeft zijn geheimen prijs.

Als u zin hebt in een stevige natuurwandeling is Noord-Hageland een echte aanrader. Hier vindt u de mooiste landschapswandelingen die elke natuurliefhebber, recreant of toerist zullen bekoren. Wij trokken in het spoor van conservator Marc Artois en natuurvriend Paul naar het Koebos, een fraai natuurgebied van dertig hectare in Pellenberg.

Wel honderden maretakken tekenen zich hier af in de kruinen van de bomen. De bolvormige struikjes geven het landschap iets mysterieus. 'Alsof er elk moment een druïde met een gouden snoeimes uit de boom zou vallen', lacht Marc. 'De maretak komt niet vaak voor in het Hageland, maar de kalkrijke ondergrond van Pellenberg vormt een perfecte voedingsbodem. De plant tapt water af van de boom waar hij op woont. Toch is het geen parasiet maar een halfparasiet omdat hij zelf suikers aanmaakt met zijn eigen bladgroen.'

Hoogste punt

Met dit interessant weetje komen we aan de rand van het bos. Hier is het genieten van prachtige vergezichten. Het lijkt alsof we het hele Hageland kunnen zien en dat is geen wonder, we staan immers in

Pellenberg op zo'n 106 meter boven de zeespiegel.

De wandeling gaat opnieuw het bos in, tussen eiken, essen en populieren. 'Een omgevallen boom wordt hier niet geruimd. Dood hout zorgt voor voedsel voor veel dieren', vertelt Marc. 'Het trekt schimmels, bacteriën en insecten aan die op hun beurt voeding zijn voor andere dieren zoals spechten.'

Aan dieren is hier geen gebrek. 'Reeën, vossen, wezels, eekhoorn, bosuilen, valken en buizerds, mezen, vinken', somt Marc op. 'En in de poel krioelt het van het wriemelend waterleven. In de lente fleuren bosanemonen en speenkruid het bos op, en later op het jaar bloeit salomonszegel en keverorchis. Maar nu gaan we op zoek naar de vreemdste en oudste plant in het bos.'

Opening van het Fietsknooppuntennetwerk Pajottenland & Zennevallei

Trap de hele provincie door

Het Fietsknooppuntennetwerk Pajottenland & Zennevallei is de laatste schakel van een fietsnetwerk dat heel de Groene Gordel – ja, zelfs heel de provincie – bestrijkt. Het meet 380 kilometer aan veilige fietswegen langs de mooiste plekken in Bever, Galmaarden, Herne, Pepingen, Halle, Beersel, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Lennik, Gooik, Roosdaal, Liedekerke, Ternat, Drogenbos, Linkebeek en Dilbeek.

Grote fietshappening

Op 25 april opent de provincie Vlaams-Brabant het Fietsknooppuntennetwerk Pajottenland & Zennevallei officieel. Noteer die datum alvast in uw agenda, want het wordt een vrolijk fietsfeest in Domein Groenberg in Sint-Pieters-Leeuw. Een bruisende dag met animatie voor groot en klein, met de folkgroep Arjaun, een exotische drumband en fietsacrobaten. Er staat voor iedereen een drankje en een verrassing te wachten en u kunt die dag ook gratis het Kasteel van Gaasbeek bezoeken. Doe mee met de tombola en win een nieuwe fiets, een arrangement of een andere leuke prijs. Voor meer info, surf naar www.toerismevlaamsbrabant.be.

Domein Groenberg (tegenover Kasteel Gaasbeek)
Konijnestraat 172B, 1600 Sint-Pieters-Leeuw

*Paul Van Himst, peter van het
Fietsknooppuntennetwerk Pajottenland & Zennevallei*

De fietsknooppuntenkaart Pajottenland & Zennevallei kost vijf euro. U kunt deze kaart kopen bij de toeristische diensten of via mediatheek. vlaamsbrabant.be. U vindt er ook de kaarten van het Fietsknooppuntennetwerk Hageland (670 km), Dijleland (280 km) en Brabantse Kouters (320 km).

Uit de prehistorie

Marc kijkt af van het pad en stapt behoedzaam tussen de bomen door. 'Daar', wijst hij. Een bleke, vreemde plant groeit tussen de bladeren op de grond. Het is niet meer dan een stengel met om de vijf centimeter een cirkel van naaldvormige bladeren. 'De reuzenpaardenstaart', legt de conservator uit. 'Hij wordt tot 1,20 meter groot. Deze plant groeide al tijdens de prehistorie. Hij heeft de tijd doorstaan. Het verhaal wil dat er een gouden ring groeit aan het einde van de wortels van deze plant. Ik heb die alleszins nog niet gevonden. De wortels worden wel acht meter lang.'

Een knarsend geluid trekt de aandacht. 'Oeps, een huisjesslak.' Paul kijkt wat schuldig naar zijn schoenzool. 'Geen nood, het diertje zat er niet meer in', weet Marc. 'Een lijster was jou voor. De

vogel breekt de huisjes open en eet de slakken op. De slakken hebben de kalkrijke bodem nodig om hun huisjes te maken. Dus als je in een bos komt waar veel maretakken in de bomen groeien, weet je dat er veel kalk in de bodem zit en dat er dus veel slakken zijn. Die zorgen dan weer voor voedsel voor lijsters en zo kan je meteen een hele voedselketen reconstrueren.'

■ INFO

Toerisme Vlaams-Brabant
016-26 76 20
toerisme@vlaamsbrabant.be
www.toerisme.vlaamsbrabant.be
Beleidsverantwoordelijke:
Monique Swinnen
Voorzitter Groene Gordel:
Jean-Pol Olbrechts

Trek uw wandelschoenen aan

Wilt u zelf op zoek gaan naar de reuzenpaardenstaart of de talloze maretakken bewonderen? Vanaf de parking Lucina ter hoogte van Weligerveld 6 in Pellenberg vertrekken er drie wandelingen door het Koebos: 2,5 of 6 of 11 kilometer. Ze staan beschreven in de wandelbox 'Noord-Hageland'.

Win en wandel

WEDSTRIJD

Toerisme Vlaams-Brabant en het Regionaal Landschap Noord-Hageland verzamelden de tien mooiste natuurwandelingen in een handige wandelbox. Samen goed voor 160 kilometer wandelplezier in Aarschot, Bekkevoort, Diest, Lubbeek, Scherpenheuvel-Zichem, Tielt-Winge en Holsbeek. Deze wandelbox kost 9 euro en is te bestellen bij Toerisme Vlaams-Brabant.

Misschien wint u wel een van de vijftig wandelboxes van deze wedstrijd? Beantwoord de vragen en stuur uw wedstrijdstrook voor 30 april naar Wedstrijd De Vlaamse Brabander, Provincieplein 1, 3010 Leuven, of doe mee online via www.vlaamsbrabant.be/wedstrijd. Veel succes!

1 Hoe groot is het Koebos in Pellenberg?

2 Welke halfparasiet groeit er in de kruinen van het Koebos?

Naam: _____

Adres: _____

E-mail: _____

JE HEBT MEER BUREN DAN JE DENKT

VELDKREKEL

BOSORCHIS

HUISZWALUW

HEGGERANKLIEVEHEERSBEESTJE

KAMSALAMANDER

SLEEDOORNPAGE

VLEGENDE HERT

IJSVOGEL

EIKELMUIS

VROEDMEESTERPAD

RODE KELKZWAM

GEELGORS

WWW.KOESTERBUREN.BE